

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XXI. tečaj.

— V Gorici 1904. —

10. zvezek.

Za praznik sv. Frančiška Serafinskega.

»Moj Bog in moje vse!«

Te besede našega sv. očeta Frančiška so našim bravcem gotovo že znane. Saj se navadno povdarja ta izrek kot dokaz njegove serčne ljubezni do Boga. In to po vsi pravici! Sicer je res, da je ponavljalo za sv. Frančiškom ta izrek že toliko in toliko svetih mož in žen, mladeničev in devic brez števila, ali kedo bo rekel, da ni res, ako terdimo: tako priserčno, tako iskreno ni izgovarjal še nihče teh lepih besed kaker naš oče Frančišek. S toliko sladkostjo in s toliko močjo niso privrele še iz nobenega serca kaker iz serca Frančiška Serafinskega. Te besede so prav posebno njegove. Njegova ljubezen jih je iznašla in le ta ljubezen jih je znala prav izreči.

Frančišek, zatopljen v premišljevanje ljubezni božje do vbozega človeškega rodu, je netil v sebi ogenj prav posebne ljubezni do Boga. In ves prevzet od te ljubezni, je ponavljal iz dna svoje duše: Moj Bog!

Od druge strani je pa Frančišek spoznal ničemernost vsega posvetnega. Spoznal je do dobrega resničnost Salomonovih besed: „In vse je ničemernost!“ Eccle 1, 2. Zato

se mu je studilo vse, kar bi ga bilo vtegnilo le za trenutek zadržavati od misli na Boga. Ker pa vse vstvarjene reči lahko človeka odvernejo od Stvarnika, zato je Frančišek vse zavergel, da bi dobil v zameno Boga, da bi mu bil Bog vse. „Moj Bog in moje vse!“ Tako je sv. Frančišek ljubil Boga!

Nikar se pa ne motite, dragi braveci, in ne mislite, da je on ostal samo pri besedah! Tega pač ne! To bi bila neka prazna, mlečna ljubezen, s katero se pač da slepariti svet, ali pri Bogu se ž njo nič ne opravi. Take sleparske ljubezni naš oče tudi zmožen ni bil. Besede, s katerimi je izražal svojo veliko ljubezen, so bile sad njegovih del, izvršenih iz ljubezni do Boga. Ako jih mi izgovarjamo, te besede, storimo to zato, da bi se ljubezen v nas vnela, pomnožila. Pri sv. Frančišku pa je bilo drugače. Njegovo serce je gorelo od ljubezni; tej ljubezni je dajal duška z besedami: „Moj Bog in moje vse!“

Popisati pa, kar je on s temi besedami izražal, popisati ljubezen Frančiškovo, to se nam zdi nemogoče. To se je zdelo težko celo sv. Bonaventuri, ki ga je vendar osebno poznal, in je bil sam ves poln ljubezni do Boga. Ako je že težko popisati katerokoli drugo čednost Frančiškovo, koliko težje je govoriti o kraljici čednosti, o serafinski ljubezni njegovih?! In vendar bomo to skusili storiti, da se, koliker se da, vsi vnamemo za tega našega ljubeznivega svetnika ter sklenemo vsak po svoji moči tudi posnemati ga.

Začnimo torej v božjem imenu!

Ako je res, da se ljubezen kaže v delih, potem moramo tudi Frančiškovo ljubezen soditi po njegovih delih.

Kaj je torej storil Frančišek iz ljubezni do Boga?

V odgovor nato hočemo povdariti zlasti dvoje. Pervo je to: Frančišek je sam zapustil svet; drugo pa: on je po-tegnil za seboj tudi druge.

Stare ljudi je slišati večkrat, kako govore: Srečen tisti, ki v mladih letih zapusti svet! Tako govoriti je pač lahko starim ljudem, ki so okusili grenkosti in bridkosti tega sveta in prišli do spoznanja, da posvetno vživanje ne nasiti človeškega hrepenenja, da pusti človeka nezadovoljnega. Da! tako govoriti more mož, ki je v boju sè svetom

osível; ali mladina, to je vse kaj družega! — Vsa vertoglava, sanjava, polna lepih nad, mladina, ki pozna svet le od ene strani, ketere oko vidi vse v svitli, zapeljivi luči, mladina, ki hrepeni po vživanju, ki čuti v sebi moč to vživanje si tudi preskerbeti, ona govori drugače, ravno nasprotno: vživajmo, kliče, vživajmo, dokler smo mladi, pokorili se bomo že na stara leta. Zdaj zapustiti svet, tako pravi, zdaj, v lepi pomladi, zdaj, ko vse cvete in zeleni? — O ne! ni mogoče! Zdaj, ko se mi vse klanja, ko me vse rado ima, vse časti, zdaj naj bi zapustil svet? tako se čudi mladenič in povdarja krepko; ne in pa ne! — Zdaj, ko sem komaj začel živeti, vživati, zdaj naj vse zapustim, naj odmerjem svetu? — Ne!

In tako ne vgovarja samo ta ali oni mladenič, tako vgovarja večina. Ne ni ne! ponavlja se dan za dnem; mladeniči hite za svetom in sè svetom, brez spoznanja, kam bodo prišli.

Ne tako sv. Frančišek!

Začel se je bil sicer že nagibati k svetu, že se je bližal široki poti; ali tukaj je obstal, obstal preden je stopil na široko cesto, ki pelje v pogubo. Drugi kličejo: Ne! Frančišek pa je klical: Da! takoj hočem začeti. Ne bom čakal jeseni, ko bom že vmiral, ali morda celo zime, ko bo že prepozno, temuč zdaj ko se mi življenje odpira, zdaj ko lahko Bogu darujem še cvet svoje mladosti, zdaj hočem zapustiti svet. In odtergal se je od preposvetnega očeta, od ljubeznive matere, odtergal se od obilih prijatelov. Nag, kaker se je rodil, je hotel zapustiti tudi svet; dal je namreč vse nazaj, kar je bil prejel od svojega očeta. Svoje telo je pokrtil z revno haljo, ki jo je prejel vbogaime. Brez vsega premoženja je hotel edino le Bogu služiti z molitvijo, postom in z drugimi dobrimi deli. Tako ločen od sveta je pogosto ponavljal: „Moj Bog in moje vse!“ In bil mu je res vse! Očeta, mater, prijatele je zapustil; ali vse to je zopet našel v Bogu. Zapustil je svet, da je dobil nebesa, daroval mladost, da je zdaj v Bogu večno mlad, večno lep, večno vesel.

Vi, blagi mladeniči, se učite torej od njega! Kedor more, naj gre za njim po tistem potu, po katerem je njega vodila ljubezen do Boga; kedor pa ne more, naj živi mej

svetom po tistih naukih serafinskega očeta, ki jih je zapustil tretjerednikom. Kedor more, naj služi Bogu v prvem redu sv. Frančiška, kedor tega ne more, naj se pridruži tretjemu redu. Nikar se, mladeniči, ne vstrašite tega vabila. Nobena sramota ni vstopiti v tretji red, ako se ne more v prvi. Nobena težkota ni živeti po lahkem vodilu tretjerednikov. Saj ravno vi, mladeniči in device, tako radi govorite in slišite o ljubezni; oklenite se torej enega izmej treh redov, ki jih je vstanovil sv. Frančišek iz ljubezni do Boga in do človeškega rodu, redov, katerim je vdihnil tudi svojega duha — duha ljubezni!

Ljubezen je namreč iznajdljiva. Dasitudi je sv. Frančišek pokazal svojo veliko ljubezen do Boga s tem, da je v svoji mladosti zapustil svet, vendar mu ni bilo to zadosti. Hotel je še več; hotel je, da bi se spremenila vsa serca človeških otrok tako rekoč v eno samo veliko serce, ki bi živelo le za Boga, le zanj bilo, le njega ljubilo; to je hotel v svoji iskreni ljubezni. Res čudno! Od ene strani ni hotel nič imeti opraviti sè svetom, od druge strani pa bi bil rad imel vedno opraviti ž njim, da bi vse ogrel za Boga, vse zanj pridobil. Kedor namreč Boga ljubi, temu ni zadosti, da ga sam ljubi, da mu sam služi, temuč tudi druge hoče pripeljati k Bogu, jih posvetiti njegovi službi, jih napolniti z ognjem ljubezni do Boga.

Tako je storil sam Sin božji, ki je ljubil svojega nebeškega Očeta, kaker le Bog Boga ljubiti more. Ljubezen do Očeta je hotel užgati tudi na zemlji in se je zato včlovečil. „Ogenj sem prišel na zemljo prinest,“ so njegove lastne besede, „in kaj hočem, kaker da se vname?“ Luk. 12, 49. Ta ogenj pomeni ljubezen.

Ako je pa tako storil Kristus, kako bi bil mogel drugače delati sv. Frančišek, ki je hotel biti svojemu Učeniku koliker mogoče v vsem podoben? Ako je Gospod na ta način hotel pokazati svojo ljubezen do nebeškega Očeta, je tako moral storiti tudi njegov vdani služabnik sv. serafinski oče. In je tudi res tako storil!

Sè srcem mlade neveste vdan svojemu nebeškemu ženinu je hitro spoznal [božjo voljo. Zato si je kmalu pridobil nekaj tovarišev, s katerimi je skupno začel delati za

časť božjo in blager bližnjega ; toda samo pri tem ni moglo ostati. Vedel je namreč sveti oče, da njega in njegove tovariše čaka smert. Kedo bo potem vodil zgubljene duše k Bogu, kedó jih navajal k ljubezni božji, kedó ogreval merzli svet? — Sv. Frančišek si je znal pomagati ; iznajdljiva je namreč ljubezen. Vstanovil je red, v katerem naj bi delali njegovi sinovi do konca sveta za časť božjo in zveličanje duš:

In še premalo je bil njegovi gorečnosti en sam red ! Vstanovil je tri redove ; pervega za mladeniče, družega za device, ki se odtergajo od sveta, tretjega za vse tiste, ki hočejo mej svetom bogoljubno živeti.

Ta njegova vstanova, to njegovo delo, je še zdaj glasna priča, ki oznanja celemu svetu veliko ljubezen Frančiškovo do Boga. Udje treh redov njegovih so in morajo biti posode, ketere napolnuje on sam z ljubeznijo do Boga ; serca so ketera užiga serafinski oče z ognjem svete ljubezni ; oljtar so, posvečen kraljici vsih čednosti, ljubezni, oljtar, na katerem opravlja sv. Frančišek daritev ljubezni, oljtar, ki bo stal mogočno do konca sveta !

Res je sicer, da nas je Frančišek telesno zapustil ; ali po svojem duhu, po svetem vodilu, ki nam je je dal, po tem vodilu še vedno živi mej nami, še vedno užiga serca naša. Zbral je najlepše misli svetega evangelija Gospodovega in nam jih izročil ko vodilo na poti za njim, tako da nam lahko zaterjuje z besedami sv. Pavla : „V Kristusu Jezusu sem vas jaz po evangeliju rodil.“ I. Kor. 4, 15.

Glejte, bratje, skromno sliko ljubezni našega očeta ! Kako lepa je vender morala biti še le resnici ! Kako neizmerno lepa je zlasti zdaj v nebesih ! Ako je že tukaj s toliko sladkostjo ponavljal „Moj Bog in moje vse!“ kaj še le gori?! Ako je bil tukaj podoba Križanega, je gori podoba Poveličanega !

Mi pa, bratje, mi pojdimó za njim ! Za njim naravnost proti nebesam ! Za njim, da bodo tudi sinovi tam, kjer je oče ! V skupnem objemu ljubezni bodimo na tem potu drug drugemu, ne v oviro, ne v nadlego, temuč v podporo in pomoč ! In hitimo dalje in dalje, dokler se snidemo vsi skupaj pri svojem očetu Frančišku, s katerim bomo ponavljali na vse večne čase : „Moj Bog in moje vse!“

P. V. K.

Korist iz premišljevanja svojih napak.

P. A. M.

IX. POGlavJE.

Svoje napake moramo porabiti, da napredujemo v pobožnosti.

Poglavitna korist iz premišljevanja svojih napak in verhuncer popolnosti je v tem, da se vname v naših sercih ogenj božje ljubezni. Ta ogenj goreče ljubezni hoče v našem sercu užgati sv. Frančišek Sal. sè svojimi lepimi nauki o treh delih zakramenta sv. pokore, namreč o spovedi, kesanju in zadostovanju.

On pravi: „Ljubezni polno serce našega Zveličarja vodi in obrača vse dogodke sveta v prid onim, ki se popolnoma izročè njegovi ljubezni.

Dokler so naši grehi na duši, so kaker bodeče ternje; kaker hitro jih pa s prostovoljno spovedjo od nje spravimo, se spremene v dišeče rože. Temu se ne smemo čuditi, zakaj, da smo to ternje v dušo vsadili je bilo delo naše hudobije. da smo ga pa iz nje iztrebili, je bilo delo dobrote sv. Duha.

Škorpijon je strupen, keder piči; ako ga pa v olju raztopimo, je on najboljši pripomoček zoper njegov lastni pik. Tako je tudi greh le tedaj škodljiv, ko ga storimo; ako ga pa v spovedi in pokori raztopimo, postane častitljiv in zveličaven.

Skesana spoved je tako lepa in tako prijetno dišeča, da vso gnjusobo greha zbriše in ves njegov smrad razpodi. Gobavi Simon je imenoval Magdaleno grešnico; pa Zveličar je to zanikal ter govoril le o prijetno dišečem mazilu in o velikosti njene ljubezni. Ako smo resnično ponižni, se nam bodo nezmerno studili naši grehi, ker smo ž njimi razžalili Boga; obtožba in spoznanje naših grehov pa nam bo sladko in prijetno, ker ž njim častimo Boga. Bolnik čuti nekako polajšanje, ako mu zdravnik bolezen prav živo popiše. Ko klečiš pri nogah svojega duhovnega očeta, misli si, da si

na Kaljvariji pri nogah križanega Jezusa in njegova dragocena kri kaplje iz vseh ran na tvojo dušo, da te opere tvojih grehov. Zakaj, če tudi ni kri sama, je vendar zasluženo njegove prelite kervi, ki se razliva na vse spovedance. Odpri spovedniku popolnoma svoje serce, da ga izprazniš vseh grehov; zakaj kaker ti iz njega odhajajo, tako prihaja vanj dragoceno zasluženo njegovega terpljenja, da napolni serce sè svojim blagoslovom.

Sè spovedjo se vadiš v ponižnosti, pokorščini, priprostosti in ljubezni, sploh v vseh čednostih bolj ko sè vsakim drugim delom.

Spoved in pokora napravi človeka neskončno bolj častivrednega, kaker ga je greh zaničljivega storil».

To velja še v večji meri o kesanju. Sv. Frančišek Sal. uči :

«Koliker vem, se v naravi ogenj nikoli v vodo ne spremeni, čeravno se neketere vode spremene v ogenj. Enkrat je pa Bog prvo na čudežni način storil, kaker pripovedujejo sv. knjige Makabejcev: «Ko so bili v Perzijo peljani naši očetje, so duhovniki, kateri so bili takrat služabniki božji, ogenj vzeli z altarja in ga na skrivnem spravili v dolini, kjer je bil globok in suh vodnjak in v njem so ga shranili, tako da je bil kraj vsem neznan. Ko je pa bilo preteklo veliko let, je Bog hotel, da je perzovski kralj poslal Nehemija; ta je poslal ognja iskat vnuke tistih duhovnikov, kateri so ga bili skrili; in kaker so nam povedali, niso našli ognja, ampak gosto vodo. In vzkazal jim je zajeti in prinesti; in darove, kateri so bili položeni, je vzkazal duhovnik Nehemija pokropiti s tisto vodo in derva, in kar je bilo na nje položeno. Kader se je to zgodilo in je prišel čas, da je sonce posvetilo, katero je bilo poprej za oblakom, se je užgal velik ogenj, tako da so se vsi čudili.» II. Mak. 1. 19—22.

«Vedi, bogoljubna duša, da Bog, keder je naše serce v spokorni žalosti, prav pogostoma v njem užge sv. ogenj svoje ljubezni; ljubezen pa se spremeni v vodo spokornih solz, ketere se pa zopet spremene, v drugi še večji ogenj ljubezni. Tako je tudi slavna spokornica Zveličarja ljubila; ta ljubezen se je spremenila v solze in te solze v tako veliko

ljubezen, da je Zveličar rekel, veliko grehov je nji odpuščenih, ker je veliko ljubila.

Poglej na Magdaleno, kako iz ljubezni joka in toži: Mojega Gospoda so vzeli in ne vem, kam so ga položili. Kaker hitro ga je pa sè zdihovanjem in solzami zopet našla se ga je terdno oklenila in njen je v ljubezni.

Nepopolna ljubezen hrepeni po Gospodu in želi ga imeti; pokora ga išče in najde; popolna ljubezen pa se ga terdno oklene.

Ne bi bilo pametno, ke bi imel greh ravno toliko moč zoper ljubezen, kot ljubezen zoper greh; zakaj greh izvira iz naše slabosti, ljubezen iz božje vsemogočnosti. Če je velika hudobija greha o podiranju, je veči milost v sezidanju. Tako je božji Zveličar, ko je kakega bolnika čudežno ozdravil, bolniku ne le zdravje povernil, temuč tudi svoj blagoslov dodal in tako zdravje nad bolezen povzdignil. Kako dobrotljiv je on do nas! " Sv. Bernard govori o neki dišavi, katero dišavo kesanja imenuje. „To dišavo si z grehom obtežena duša pripravi s tem, da se spominja svojih neštevilnih pregreh in se pri tem tudi spomni svojega obnašanja proti Bogu, da svoje grehe v možnarju svoje vesti zdrobi in jih verže v posodo svojega vnetega serca, kjer se na ognju kesanja in spokorne žalosti sežgo. Potem more zakličati s prerokom: „Moje serce se je v meni vnelo in v mojem premišljevanju se je ogenj užgal.“ Ps. 38, 4. Reči za to dišavo nam ni treba daleč okrog iskati, najdemo jih polno in lahko v vertu našega serca; zakaj, kedo bi bil tako zaslepljen, da bi ne spoznal, koliko pregreh in hudobij je v njem?“

Skozi odpertino, katero je greh napravil, pridejo v resnično skesano dušo najkrepkejša čustva, ketera odločno tirjajo, da ona podvoji, da podeseti svojo ljubezen do razžaljenega Boga. Ta čustva so: žalost, da smo serce božje razžalili: hvaležnost za njegovo prizanesljivost, za njegove dobrote, ketere nam ni prenehal deliti, in za milost odpuščanja; slednjič neki grenjak pa blažilen stan duše, ki naj nas priganja, da bi z Magdaleno jokali pri nogah Zveličarjevih in toliko bolj solze točili, koliker ljubezniviše se nam skazuje in naše kesanje sprejema. Ali ni to zadosti, da se v skesani duši ogenj ljubezni užge?

Pobožna sestra Benigna Gojos je rekla: «Čim bolj globoko se vtopimo v ljubezen božjo s tem večo bridkostjo se bomo spominjali svojih pregreh in tem bolj čutili potrebo ljubiti njega, ki smo ga tako sramotno razžalili.» Pregreha je bila storjena v trenutku; ogenj ljubezni gori celo življenje. Pa kaj pravim? Ogenj ljubezni gori celo večnost. Sv. Alojzij bo celo večnost vžival potoke nezapopadljive blaženosti, do ketere so mu pripomogle neketere nepopolnosti, ketere je vedno obžaloval. V resnici, ako je vsako prostovoljno dopadajenje nad storjenim grehom nov greh, je gotovo prav, da si nabira opravičena duša novega zasluženja, kolikerkrat svoje stare grehe obžaluje. Ker se pa to lahko neštevilkokrat ponavlja, se tudi zasluženje brez mere množi.

Pravijo, da ne gre noben romar mimo Absalonovega groba v dolini Jozafat, da bi ne vergel kamna na ta grob in s tem izrazil svoje zaničevanje nad tem puntarskim, nehvaležnim sinom. Ta kup kamenja je postal spominik spoštovanja, katero vsi narodi skazujejo četerti zapovedi božji: Časti očeta in mater!

Tako postane lahko vsaka naša napaka, katero vedno obžalujemo, podlaga, na katero nakopičimo cel hrib zasluženja.

Kedo more pa še le povedati, koliko vrednost doda temu kesanju sv. odveza, kolikerkrat vklenemo pri sv. spovedi svoje vže prej storjene grehe? Ne le, da se posvečujoča milost pomnoži, temuč dragocena kri Jezusova pokrije, kaker z božjim plaščem, kraj onih madežev, ketere je zbrisala in nas prešine s čeznatorno močjo.

V resnici, te misli nam dajejo nevsehljiv vir tolažbe. Skorej smo prisiljeni na greh oberniti besede preroka Ozeja in sv. aposteljna Pavla o smerti: „Posrebana je smert v zmagi“, v zmagi ljubezni.

Socijaljni odlomki.

P. S. Z.

(Dalje.)

Pomen tretjega reda za rešitev soc. vprašanja.

Poglavitni vzrok soc. vprašanja je, kaker je bilo že omenjeno, brezbožnost. Stroji in druge iznajdbe so same na sebi nekaj dobrega in koristnega. Dobro pa more le kaj dobrega roditi; če pride iz dobrega slabo, je vzrok kje druge, ne v stvari sami. In vzrok, da so nove iznajdbe tudi krive, da se je stanje nižjih stanov poslabšalo, je napačna prostost, s katero se jih poslužujejo. Zato piše na soc. polju imenitni in zvedeni p. Henrik Peš: „Zboljšanja ne potrebuje napredek, ampak način napredka“, ter se sklicuje mej drugimi tudi na nekega znamenitega moža, ki je v soc. oziru veliko storil in mu je malo pred smertjo, tedaj na koncu svojega dolgoletnega premišljevanja, pisal: „Vedno bolj se vterjuje v meni prepričanje, da je za gospodarski napredek bolj važno, vglobiti se v postave, ketere narekuje človeku vest, in jih v življenje vpeljati, kaker pa javne naprave.“)

Zadovoljnost mora imeti svoj sedež v sercu, ne samo v bogastvu in vživanju. Kedor išče srečo le v kupih zlata, v veselju sveta in v zadovoljevanju mesa, mora prej ali slej priznati z modrim Salomonom: „Nečimernost čez nečimernost in vse je nečimernost.“¹⁾ Če hočemo rešiti soc. ali z drugimi beseami: če hočemo človeško družbo osrečiti in ljudi zadovoljne storiti, je pred vsem potreba, da postavimo terden temelj sreče in zadovoljnosti v njihova serca. To je pa mogoče doseči edino s pomočjo sv. vere. Vera je pri reševanju soc. vprašanja ne postranska ali zasebna, ampak poglavitna reč. Srečen je tisti, ki ima mirno vest

¹⁾ Heinrich Pesch: Die sociale Befähigung der Kirche, II. izdanje, str. 499 in 500.

²⁾ Eccle. 1. 2.

in čisto serce. Mirno vest in čisto serce bomo pa imeli, če bo sleherni ud človeške družbe natančno izpolnjeval svoje dolžnosti in se držal v mejah svojih pravic. Kje so te dolžnosti in pravice zapisane, ve vsagdo. Natura sama nam jih je vsadila v serce, pozneje jih je pa Bog vdolbel v dve kamniti plošči in jih natančno določil. To silno staro pismo, ki je preživelo tisočletja in proti kateremu noben človeški razum nima kaj vgovarjati, so deseter božje zapovedi. V njih se ne da ničesar izpustiti ali okrajšati, nobena čerka se ne sme spremeniti ali izbrisati ali dodati. Sprejeti jih moramo in izpolnjevati, če hočemo, da bo človeška družba srečna. Od izpolnjevanja teh zapovedi je odvisno blagostanje ljudi. Plemeniti Fr. Leplay je dolgo in temeljito preiskoval, kaj je podlaga družabnega življenja, kako je mogoče ljudi osrečiti. Ko je na koncu hotel napisati, kako je treba človeško družbo preosnovati, da bo srečna, je zapisal besede: „Če hoče svet mir ohraniti, naj živi po deseterih božjih zapovedih. Če je svet mir zgubil, naj se verne k deseterim božjim zapovedim.“¹⁾

Sedaj pa pojdimo k stvari sami, o kateri nam je govoriti, in vprašajmo se: Kakšen je pomen III. reda za rešitev socialjnega vprašanja? Že iz dosedaj povedanega bo sleherni, ki pozna III. red in je prost predsodkov, lahko odgovoril: Tretji red je izredno dobro sredstvo za rešitev soc. vprašanja; zakaj III. red zahteva, da živimo po vesti, po naukih sv. vere in glavna njegova naloga je, napeljevati ljudi k izpolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedi.

Ali pojdimo polagoma dalje. Tretji red ima mnogo nasprotnikov, ki ne bodo tako hitro in brez tehtnih dokazov sprejeli naših terditev. Eni ga napadajo iz hudobije; o teh ne bo tu govora. Drugi pa sicer dobro mislijo, a tretjega reda ne poznajo in so proti njemu, ali vsaj ne zanj, iz nevednosti. Zopet tretji vidijo samo neketere bolj mlačne tretjerednike, ali imajo za tretjerednico vsako klepetavo ženico, tudi če ni v III. redu, pa pravijo: glejte, taki so! —

¹⁾ Prim. P. Rup. Müller: Das beste sociale Heil- u. Rettungsmittel str. 8.

To ni pametno in tudi ne pošteno. Hudobija se je pobožnosti vedno vpirala in preganjala kerščansko življenje. Če napada III. red, je to le dokaz, da III. red kerščansko življenje pospešuje. Te verste nasprotniki našo terditev le poterjujejo. Za tiste, ki so proti III. redu iz nevednosti, nimam odgovora, pač pa bi jim dal dober svet, naj se ali podučijo ali naj pa o nepoznanih jim stvareh molčijo, če nočejo biti krivi opravljanja in obrekovanja. Tretji naj pa pametno mislijo in vejo, da se napake e n e g a ne smejo širiti na vse druge. Če je eden slab, zato še ne gre terditi, da so slabi vsi. Vsak naj pometa pred svojim pragom, pa bo celo mesto snažno. Sploh bi si pa skorej upal terditi, da je zadnji in najslabši tretjerednik boljši, ko najboljši izmej vseh njegovih nasprotnikov.

Sedaj je pa treba dokazati terditev, da je III. red v resnici izredno dobro sredstvo za rešitev soc. vprašanja. Dokaze bomo vzeli iz vodila tretjega reda, iz njegove zgodovine in iz življenja tretjerednikov. Vmes pa bomo pri priložnosti vpletli izreke imenitnih mož, ki tako sodijo.

Glavni vzrok soc. vprašanja je nevera in brezbožnost.¹⁾ Kar torej nevera in brezbožnost vničuje, nasprotno pa vero oživlja in pobožnost pospešuje, mora veljati za izredno dobro sredstvo pri rešitvi soc. vprašanja. Tretji red pa mej vsemi društvu in javnimi napravami najbolj oživlja versko življenje in pravo pobožnost. Vodilo naravnost zahteva, da morajo biti ti, ki želijo biti sprejeti, „stanovitni v kat. veri in poslušni sv. rimski cerkvi in apostoljski stolici.“ To je prvi pogoj za vsakega tretjerednika. Nadalje vodi III. red svoje ude od najnižje stopinje do verhunca keršč. popolnosti, iz stanja greha na pot ljubezni božje, ter jim daje za to najboljša sredstva. Zapoveduje jim mesečno prejemanje sv. zakramentov, vsagdanjo redovno molitev, molitev pred jedjo in po jedi, nagovarja jih, naj bodo, če jim je mogoče, vsaki dan pri sv. maši, naj spoznavajo svoje napake in slabosti, ter jih odpravljajo s pomočjo vsagdanjega spraševanja vesti, naj širijo pobožnost, naj podpirajo dobra dela

¹⁾ Prim. Biederlak: Die sociale Frage, V. Aufl. str. 13. str. 14. in H. Pesch: Die soc. Befähigung der Kirche II. Aufl. str. 498 in dalje.

in naj si prizadevajo, da bodo od dne do dne rastli v kerščanski popolnosti.

Brezbožnost pelje čl. družbo v nepokorščino in upore, tretji red tirja nasproti temu pokorščino do sv. cerkve, njenih poglavarjev in do vsake postavne duhovske in svetne oblasti. Ljudi napeljuje k udanosti v voljo božjo in k sv. ponižnosti, ki je slehernemu silno potrebna, če hoče biti koristen ud človeške družbe.

Brezbožnost je rodila preveliko hrepenenje po vživanju in svetnem razveseljevanju, ki je tudi ne majhen vzrok, da blagostanje peša. Zakaj, plesi, koncerti, gledališke predstave, pojedine in gostije, prepogosti izleti in kar je takega, stane mnogo časa in denarja, pogosto pa ljudje pri takih priložnostih tudi nedolžnost in ž nje mir vesti izgube, zapravijo čut do višjih stvari in se zatopijo popolno v tvarino in snov, na Boga pozabijo. Današnje dni napravljajo statistiko že za vsako malenkost. Naj preštejejo, koliko se izda za pijačo, nepotrebno obleko, za potrate in nečistost, pa bomo videli, kako potrebna je zmernost in varčnost, te dve že mnogim nepoznani čednosti. — Tretji red tudi v tem oziru rešuje soc. vprašanje, ker vodi človeško družbo na pot treznosti in zmernosti. Lišpanje v obleki prepoveduje in zahteva, naj se vsagdo oblači svojemu stanu primerno. Resno svari pred grešnimi plesi in pohujšljivimi predstavami, ter zabranjuje vsako grešno občevanje. Vodilo odločno tirja, naj živijo udje III. reda trezno in zmerno in povsod priporoča kerščanko zatajevanje.

Mej tem ko brezbožni svet zatira nižje stanove in jih vabi v zanjke mesenih strasti, zahteva III. red, naj se mej seboj podpirajo in drug drugemu pomagajo z besedo in zgledom in koliker je mogoče tudi v dejanju z miloščino. Miloščina! Kako lepa beseda, a žalibog, da ji je moderna olika vzela pravi pomen! Prav rezko, a resnično piše o tem že imenovani pater H. Peš: „Moderna miloščina ima to prednost, da se iztrobi v javnih listih in zapisnikih dobrotnikov. Ta dobrodelnost kapitalizma je pomenljiva: Spravi se v zvezo z veselicami in plesom. Pri pojedinah, hrupni godbi, bliščeči svili in okroglem plesu padajo vinarji za vboge. S koncerti in plesi za vboge, s temi modernimi

sredstvi pomagajo in tešijo v sili, koliker hujša je stiska, toliko več bi bilo dosledno treba plesati! Krasna dobrodelnost! ki je pripravna edino le do vporov peljati vboge in kapitaliste kazati ko hinavce in zasmehujoče komediante.“¹⁾ Nasprotno pa III. red podpira vboge z miloščino, da ne ve levica, kaj je dala desnica. Moderna miloščina je samoljubje, miloščina tretjerednikov je prava kerščanska ljubezen, ki nikomer ne zapira vrat in ne stavi nanje napisov: „Tu je prositi prepovedano“, kakor sem že videl v večih mestih. Spomnite se samo na tretjerednico sv. Elizabeto, pa vam bo jasno, kako rešuje III. red soc. vprašanje.

Brezbožnost, ki žene človeško družbo v prepad, razširjajo hudobni ljudje v teh časih najbolj po nesramnih knjigah in lažnjivih časopisih. Tretji red odstranjuje tudi to nevarnost, ker prepoveduje udom, da ne smejo ne le sami brati in naročati takih stvari, ampak jih celo v hiše ne smejo sprejemati in jih morajo zabraniti tudi svojim podložnim. Če bi imel III. red edino nalogo, ovirati vhod slabim časopisom, bi morali reči, da je imenitna in času primerna socialna naprava. Toda on stori še mnogo več.

Mnogi po pravici povdarjajo, da se je treba pri reševanju soc. vprašanja prav posebno ozirati na družinsko življenje. Dobro. Ali pa veste, katero sredstvo je najboljše, da se družine kerščanske ohranijo, ali, če so zašle s pota kerščanskega življenja, na kakšen način jih bomo zopet nazaj pripeljali? Vse to bomo dosegli s III. redom.

Živeti po vodilu III. reda je najboljša priprava na zakonski stan in na družinsko življenje. Mladenič ali dekle, ki v samskem stanu preživi mladostna leta po duhu tretjega reda, se varuje grešnega občevanja, razuzdanosti, nerodnih plesov in posvetnega uživanja, kar toliko zakonov in družin nesrečnih dela. Mladenič, ki živi po postavah III. reda, ni pijanec, ne preklinjeavec, on spoštuje stariše, ljubi domače, moli rad, opravlja svoje kerščanske dolžnosti in obrani zdravje in denar, dobro ime in mladeniško čast, ter si zagotovi blagoslov za zakonski stan. In dekle, ki je dobra

¹⁾ P. Heinrich Pesch: Die sociale Befähigung der Kirche, II. izd. str. 202.

tretjerednica, je pobožna dekle, kar je prva in najpotrebniša lastnost vsake neveste. Ona je ponižna in krotka, vneta za vse dobro in lepo, sovraži pa hudo. Vem, da so te verste mladeniči in dekleta svetu pogosto v zasmehovanje, a ko pride čas ženitve, želi vsaki ženin, da pripelje v svojo hišo in prihodnjo družino nedolžno in ponižno, čisto in pošteno nevesto; za razberzdano, našopirjeno in pokvarjeno plesavko pa nobeden pameten ženin ne mara. Zakaj pa? Zato, ker je sleherni prepričan, da mu bo le pobožna in pridna nevesta v srečo in veselje, druga pa v nesrečo in jezo. Zato ker le poštena dekle prinese blagoslov v hišo in je zvesta žena, dobra mati in pridna gospodinja. — Tako torej tretji red rešuje soc. vprašanje z ozirom na družinsko življenje s tem, da odgaja dobre, za zakonski stan sposobne osebe.

Kaker se pa dekle ali mladenič izpolnjevaje vodilo III. reda najbolje pripravita na zakonski stan in vstanovita razvijajočo se družino v božjem blagoslovu, tako je tudi žena, ki je dobra tretjerednica, vedno najzvestejša družica možu v vseh težavah življenja, ki ga podpira z besedo in v dejanju, posebno pa z gorečo molitvijo. Ona je najskerbniša mati, ki se zaveda materinskih dolžnosti in odgaja otroke pred vsem za Boga. In mož, ki živi po duhu vodila tretjerednikov, je pameten mož, ki zna ceniti svojo ženo, je skemben oče, ki modro uči otroke z besedo in zgledom, je previden gospodar, ki zna varčevati, kjer je treba, pa je tudi vsmiljenega serca do stiskanih vbožcev. Težav in terpljenja tak mož in žena s tretjim redom nista oproščena, toda znata jih prenašati vdano; vboštvo ta in oni tretjerednik večkrat terpi, pa se ozira na vboštvo Jezusovo in lahko prenaša to breme, ker je Jezus san. blagroval vboge v duhu. Povsod spremlja tako družino veselo upanje, da bo prišlo za vse terpljenje na zemlji obilno plačilo v nebesih.

Prav je torej, da zahtevajo dobromisleči možje, naj se pri reševanju soc. vprašanja najbolj oziramo na družinsko življenje; toda povejte svetu, da tretji red družine dobre napravi. Vpeljite v družine tretji red, pa bo rešeno socijalno vprašanje v najpotrebniši stvari! Zato je pa tudi pokojni Leon XIII. tako silno želel naj se tretji red razširi. Glasno je povdarjal: „Moja rešitev soc. vprašanja je tretji red.“

(Dalje prih.)

Spomini na moje romanje v Sv. Peželo.

(P. E. P.)

13. Iz Dženina v Naplus.

Dne 17. februarija ob $\frac{1}{2}$ 7. zjutraj smo bili že zopet na konjih, ker nas je čakala prav ta dan še dolga in jako vtrudljiva pot. V začetku je šlo vse dobro in gladko, jahali smo po lepi dolini; toda kmalu smo krenili na kamenito in grozno stermo pot, ki vodi navkreber. Deržali smo se vso silo vsak svojega konja, ker bi bil na kameniti in stermiti poti padec lahko grozno nevaren. Mimo raznoverstnih vasi smo prišli slednjič na planjavo obdano od prijetnih hribčkov in gričev. Na enem tih precej stermih hribov leži mestece Sanur. Ulice tega mesteca so silno ozke in umazane; prebivavcev je približno 2000. Mnogi mislijo, da je tukaj stala nekedanja Betulija, katero je oblegal asirski vojskovodja Holofern.

Ko smo jahali po tej planjavi mimo mesta Sanur, zamislil sem se nazaj v starodavne čase. Premišljeval sem, kako je bila nekedar cela planjava polna asirskih vojakov. Mej raznimi šotori je stalo lepo in dragoceno šotorišče Holoferna, ki je komaj čakal primernege trenutka, da zasede oblegano mesto in pomori njegove sestradane in žejne prebivavce. Dozdevalo se mi je, da slišim še zdihovanje nesrečnega mesta in vidim mlado toda častitljivo in v Gospoda zaupajočo ženo, kako gre iz mesta v sovražni šotor in da vidim, kako se veselo vrača nazaj v mesto, seboj pa nese odsekano glavo nevsmiljenega sovražnika. Komaj pa vstopi pogumna Judita nazaj v rojstno mesto, zadone iz veselih src navdušeni vsikliki rešenega ljudstva: „Ti si slava Jeruzalema, ti veselje Izraela, ti čast našega ljudstva!“ (Jud. 15, 19.) — Ob jednom mi je stopila pred oči neka druga junakinja, ketere je bila junaška Judita le slaba predpoda — Marija brezmadežno spočeta, ki je peklen-skemu Holofernu glavo sterla.

Okoli poldne smo prijahali do potoka Ain-Džeba, kjer smo se nekoliko odpočili in okrepčali. Postregli smo si prav po domače, kaker smo vedeli in znali; dišalo nam je pa venderle, saj smo bili trudni in vsled napornega jahanja tudi lačni. Okoli ene smo odrinili dalje proti Šebastiji, ki je sedaj majhina vas s približno 200 prebivavci. Nekedaj je pa stala tukaj prekrasna Samarija, glavno mesto Izraeljskega kraljestva.

Amri, šesti izraeljski kralj, je kupil za dva talenta srebra ta hrib. Ker je bil kraljevi grad Tirza pogorel, si zbere to mesto za svojo stolico in je imenuje Samarijo. Lepo je moralo biti to mesto in krasna je bila njegova okolica. To priča prerok Izaija, ki kliče temu mestu gorje: „Gorje prevzetni kroni pijanim v Efraimu in obletujoči cvetlici, njega vriščeči slavi, njim, ki prebivajo na verhu pretolste doline.“ (Iz. 28, 1.)

Amrijevi sin Ahab se je poročil sè zloglasno hčerjo sidonskega kralja, Jezabelo, ketera je vpeljala tudi po Samariji grozno sidonsko malikovavstvo. Od slej je nezvesto izraeljsko ljudstvo kljub resnim opominom prerokov večinoma služilo malikom. Dolgo časa je Bog opominjal in svaril po svojih prerokih, slednjič pa je prišla kazen. Leta 720 pr. K. je kralj Salmanasar po triletnem obleganju razdejal Samarijo, prebivavce pa je odpeljal v asirsko sužnost. Namesto Izraeljcev so prišli sedaj v samarijanske pokrajine ajdje, ki so se z domačini, ki niso bili odpeljani v sužnost, spojili v eno ljudstvo, katero so imenovali Samarijane. Leta 107. pr. K. so se judje pod Janezom Hirkanom zopet polastiti Samarije in so mesto vnovič razdejali; ali Gabinij, prokonzul Sirije, ga je zopet sezidal. Kralj Herod je potem povečal to mesto, ter je olepšal s prekrasnimi stavbami in dal je cesarju Avgustu na čast mestu novo ime Sebaste. — Iz dejanja apostolov vemo, da je kerščanstvo v Samariji oznanjeval dijakon Filip in da sta sv. Peter in Janez tukaj birmovala.

Nekedaj prekrasno in ponosno mesto je sedaj majhina, zamazana vas, v kateri prebivajo vbožni, raztergani prebivavci. Na olepšave, s katerimi je kralj Herod okrasil to mesto, opominja le dolga versta odlomljenih stebrov. Stal

je tukaj nekedaj lep in prostoren paganski tempelj, krog keterega je bil mej temi stebri, ki so ostali kot jedina sled nekedanje lepote, hodnik.

Bog je Samariji v kazen za malikovavstvo in nezvestobo napovedal popolno pokončanje. In kljub temu, da je bilo mesto trikrat zopet sezidano, so vendar obveljale v celi svoji strašni resničnosti besede sv. Duha, ketere je govoril po preroku Miheju: „Zato bom Samarijo enako storil groblji na polju, kedar se vinograd zasaja; in v dolino bom privalil nje kamenje in nje dno bom odkril.“ (1, 6.) In res, tako se je zgodilo; groblje je postalo nekedaj tako krasno mesto. Po hribu in v dolini so razkropljene zadnje sledi nekedanje krasote, davno minulega sijaja. Iz njiv in oljičnih vertov šterle, kaker mertvaške kosti iz grobov, odlomljeni stebri in drugi okraski palač starih izraeljskih krajev, ki so se v raskošju veselili življenja prav tam, kjer prebivajo sedaj njih vbožni in raztergani potomki.

Zajemljiviši od tih razvalin pa so za nas sledi stare nekedaj lepe cerkve iz 12. stoletja, posvečene sv. Janezu. Kaker vse stavbe iz križarskih časov, tako nam priča tudi ta, da križarji niso imeli le močne roke, ki je spretno znala vihteti meč, da so mariveč imeli tudi pobožno serce. Terdi se pa, da je že v prvih časih kerščanstva stala tukaj cerkev, katero so križarji le prezidali. — Po stopnjicah smo lezli navzdol v skalnato duplino, v kateri so bili nekedaj po sporočilu sv. Jeronima pokopana trupla sv. Janeza Kerstnika, preroka Elizeja in Abdija. Sv. Pavla, učenka sv. Jeronima, je obiskala v četrtem stoletju te grobe in bila je priča čudežev, ki so se tukaj godili. — Razvaline mogočne cerkve iz križarskih časov so jako veličastne; dobro ohranjen pa je le en del, keterega rabijo mohamedanci za svojo mošejo.

Iz Sebastije smo morali zopet precej časa po slabi poti jahati navzgor in navzdol, dokler nismo prišli na lepo cesto, ki vodi iz Jafe v Naplus in sicer po jako prijazni in skoraj povsod dobro obdelani dolini. Okolicea Naplusa je tako nekako domača, da bi človek, ke bi ne videl ptujega drevja in po jutrovsko oblečenih ljudi, skoraj mislil, da je doma. Že od daleč zagledaš mesto, ki ima jako lepo in prijetno lego. Ob 5¼ smo prihajali do tam: otroci so nas

sprejeli z vpitjem in s kameni. Opomniti moram, da je ravno mesto Naplus zavoljo svoje mohamedanske zagrizenosti na jako slabem glasu.

Življenje sv. Frančiška,

pisano od treh njegovih tovarišev, kateri so nekedaj ž njim občevali.

P. H. R.

LII. POGlavJE.

Kako je po tepenju hudih duhov spoznal, da je Bogu bolj všeč, da prebiva v krajih vbogih bratov, ko pri kardinaljih.

Gospod Leon, kardinalj Svetega Križa, je kakšenkrat prosil blaženega Frančiška, da bi nekoliko dni pri njemu ostal, ter mu je ponudil oddaljeno hišo ali stolp, kjer bi prebival kaker v puščavi. Ko je blaženi Frančišek sè svojim tovarišem tje šel, so prvo noč, po opravljeni molitvi, keder je mislil spati, prišli hudi duhovi in ga močno stepli, ter ko mertvega pustili. In ko je prišel k sebi, je poklical svojega tovariša, kateri je bil na drugem samotnem mestu, ter mu je rekel: „Hočem, da pri meni ostaneš, ker me je strah samega; hudi duhovi so me topli“. Blaženi Frančišek se je tresel, kaker kedor ima hudo merzlico. Na to sta celo tisto noč čula. Mej tem je blaženi Frančišek govoril svojemu bratu: „Hudi duhovi so hlapci Boga, našega Gospoda, kateri jih pošilja kaznovat grešnike. Ali to je znamenje jako obilne milosti, keder Bog nič ne pusti v svojem služabniku brez maščevanja na tem svetu. Sicer po milosti božji ne spoznam, da bi se bil v čem pregrešil in ne bi bil sè spovedjo in pokoro potem zadostil. Bog mi je celò po svoji milosti dodelil to, da prejemam v molitvi bistro spoznanje, v čem mu morem dopasti in v čem ražaliti ga. Sicer pa mogoče, da me je zdaj po svojih hlapcih kaznoval, ker moje prebivanje na dvoru velikašev gotovo ni dober zgled mojim bratom. Moji bratje, ki prebivajo po siromašnih hišah, ko bodo slišali, da sem jaz pri gospodu kardinalju,

bodo imeli vzrok proti meni govoriti, rekoč: „Mi prenašamo toliko težav, on pa svoje tolažbe vživa“. Jaz sem pa dolžan dajati vedno dober zgled; ogibati se moram dvorov in prenašati vboštvo.“ Zgodaj zjutraj je torej šel iz tiste hiše ali stolpa h gospodu kardinalju in mu povedal vse, kar je s tovarišem govoril.

LIII. POGLAVJE.

Kako je hotel porušiti hišo, katero so bili sezidali Asižani.

Ko se je bližal generaljni kapitelj, keterega so imeli vsako leto pri sveti Mariji Porecijunkuljski, in so videli Asižani, kako se vsaki dan bratje množijo, so po sklepu mestnega zbora v kratkem času brez dovoljenja blaž. Frančiška z veliko naglostjo in pobožnostjo sezidali veliko hišo. In ko se je blaženi Frančišek povernil in tje prišel, se je jako čudil nad tisto hišo tam sezidano. V strahu, da ne bi zavolj tiste hiše drugi bratje v krajeh, kjer so prebivali, takih hiš zidali, je šel na streho tiste hiše, in vkažal bratom ž njim iti. Na to je začel on z brati vred lučati na tla skerli, s katerimi je bila pokrita hiša, hoteč jo do tal porušiti. Neketeri vitezi pa iz Asiza, kateri so bili tam na straži, videč, kako misli blaženi Frančišek sè svojimi brati hišo porušiti, so šli hitro k njemu ter mu rekli: „Brat, ta hiša je asiške občine“. To slišavši jim blaženi Frančišek reče: „Torej, ako je hiša vaša, je nočem porušiti“.

LIV. POGLAVJE.

O smerti gospoda Janeza, prvega pokrovitelja in o sprejetju gospoda Hugolina Ostijskega za očeta in pokrovitelja reda.

Častitljivi oče gospod Janez od Sv. Pavla, prej omenjeni kardinalj, je večkrat blaženemu Frančišku dajal dobre svete in ga branil ter življenje in delovanje tega svetnika in njegovih bratov vsim drugim kardinaljem hvalil s takim vspehom, da so oni božjega moža in njegove brate tako ljubili, da je vsak od njih želel imeti na svojem dvoru

kakega brata, ne kaker da bi hotel, da mu služi, temuč zavolj svetosti bratov in spoštovanja, v katerem so jih imeli.

In ko je gospod Janez od svetega Pavla vmerl, je Bog navdihnil enega kardinaljev, po imenu Hugolina, takrat škofa Ostijskega, da bi blaženega Frančiška in njegove brate serčno ljubil, branil in za nje skerbel; in res on jim je bil jako naklonjen, kaker da bi bil oče njih vsih, da, ta ljubezen je duhovno še bolj v njemu plamenela do božjega moža in njegovih bratov, kaker natorna, telesna očetovska ljubezen do telesnih otrok. Ko je mož božji o njemu slišal tako slavno govoriti, ker je bil mej vsemi kardinalji on naj slavniji, je šel sè svojimi brati k njemu, in on jih je radostno sprejel in jim rekel: „Jaz se vam ponudim za pomočnika in svetovaveca ter sem pripravljen vas pod svoje varstvo sprejeti po vaši želji, hočem pa, da za to za me Boga molite“.

Nato je blaženi Frančišek, Bogu se zahvalivši, tistemu gospodu kardinalju rekel: „Gospod, jaz vas hočem imeti za očeta in branitelja našega reda, in hočem, da naj bratje zmirom molijo za vas“. Potem ga je blaženi Frančišek prosil, da bi milostivo prišel k binkuštnemu kapiteljnu bratov; k čemer je on precej priterdil in od takrat je hodil on vsako leto h kapiteljnu.

In ko je prihajal h kapiteljnu, so mu bratje hodili v procesiji naproti. On pa, ko se je približal bratom, je stopil s konja in šel peš ž njimi do cerkve svete Marije. Na to jim je deržal govor in opravljal mašo, pri kateri je božji mož Frančišek pel evangelij.

LV. POGLAVJE.

O izvolitvi prvih ministrov in kako jih je poslal Frančišek po svetu.

Ko je minilo enajst let od začetka reda, in so se bili bratje po številu in zaslugah pomnožili, so bili izvoljeni ministri in z nekoliko brati poslani skoraj na vse kraje sveta, kjer se časti in spolnjuje katoliška vera. V neketerih okrajinah so jih sprejeli, ali jim niso dovolili pripraviti si stanovanja. Iz neketerih krajev so jih pa izgnali, ker so

jih imeli za nevernike. Akoravno je namreč gospod Inocencij III. poterdil njih red in vodilo vendar ni tega storil s pismom; zato so tudi bratje veliko terpeli od duhovščine in ljudstva. Zato so bili tudi primorani iz raznih okrajin bežati, in tako so se prestrašeni in žalostni, in tudi od roparjev napadeni in bičani, jako poterti vračali k blaženemu Frančišku.

To so oni preterpeli skoraj v vsih zagorskih krajeh, kaker na Nemškem, na Ogerskem, in v več drugih pokrajinah. Ko je o tem izvedel gospod kardinalj, je k sebi poklical blaženega Frančiška, ter ga peljal k papeža Honoriju, ker gospod Inocencij je bil vže vmerl, ter je po ravno tistem gospódu Honoriju slovesno z visečim pečatom dal poterditi drugo vodilo, od blaženega Frančiška po Kristusovem narekovanju sestavljeno. V tem vodilu je bil zaradi olajšanja truda bratov v daljnih krajih odložen čas kapiteljna.

Blaženi Frančišek je rečenega gospoda papeža Honorija prosil, naj mu da enega izmej kardinaljev cerkve za očeta reda, namreč omenjenega kardinalja Ostijskega, h kateremu bi se mogli bratje v svojih potrebah zatekati, ker blaženi Frančišek je imel prikazen, ketera ga je mogla prisiliti, da si izprosi kardinalja in da priporoči red rimski cerkvi. Videl je namreč v duhu majhino in černo kokoš s pernatimi nogami, s kremplji podobnimi domači golobici, ketera je imela toliko piščet, da jih ni mogla pod svojimi perotmi deržati, temuč od zunaj so hodila okolo kokoši.

Ko se je zbudil, je začel o tem videnju premišljavati, in precej je po svetem Duhu spoznal, da tista kokoš pomeni njega, ter je rekel: „Jaz sem tista kokoš, majhine postave in po natori čern, ki moram biti priprost ko golob, in z občutljaji, perotmi čednosti leteti v nebesa. Gospod pa mi je dal in mi bo še dal po svoji milosti mnogo sinov, ketere ne bom mogel sè svojimi močmi braniti. Zato je treba, da jih priporočim sveti Cerkvi, ketera naj jih v senci svojih peroti brani in vlada.

Ko je torej preteklo malo let po tistem videnju, je prišel v Rim in šel obiskat gospoda Ostijskega, kateri je vkazal blaženemu Frančišku drugi dan zjutraj iti ž njim

na dvor, ker je on hotel, da bi pred papežem in kardinalji pridigal in jim ponižno in serčno priporočil svoje vodilo. Akoravno pa se je blaženi Frančišek izgovarjal, da je priprost nevednež, je moral vendar iti ž njim na dvor.

In ko se je blaženi Frančišek predstavil papežu in kardinaljem, so se oni neizrekljivo razveselili; na to je vstal pokoncu in jim tako pridigal, kakor je bil po navdihjenju svetega Duha opomnjen. Po končani pridigi je priporočil svoj red gospodu papežu in vsim kardinaljem. Njegova pridiga pa je jako spodbudila gospoda papeža in kardinalje, in njih serce se je vnelo v jako veliki ljubezni do Reda.

Potem je blaženi Frančišek rekel svetemu Očetu: „Gospod, jaz imam sočutje z Vami zavoljo skerbi in truda, s katerim morate neprenehoma čuvati v Cerkvi božji in prav sram me je, ker toliko skerbite za nas manjše brate. In ko mnogi imenitni in bogati ter mnogi redovniki ne smejo pred Vas stopiti, se moramo bati in sramovati mi, bolj vbogi in bolj zaničljivi od drugih redovnikov, ne samo pred Vas priti, temuč celo pred vašimi durmi stati in se prederzniti poterhati na šotor kreposti kristijanov. Zato ponižno in pobožno prosim Vašo Svetost, da bi nam blagovoljno dala za očeta gospoda Ostijskega, da bodo morali bratje v potrebi k njemu iti vedno ne doteknivši se dostojanstva vaše prevzvišenosti.

In ta prošnja je bila vseč gospodu papežu, ter je dovolil blaženemu Frančišku rečenega gospoda Ostijskega, in ga ko jako vrednega branitelja reda poterdil. In ko je on od gospoda papeža prejel to povelje, je res ko dober varih raztegnil svojo roko v obrambo bratov in pisal mnogim dostojanstvenikom, kateri so brate preganjali, da naj jim ne bodo zanaprej nasprotni, mariveč naj jim, ko dobrim in svetim redovnikom, od oblasti apostoljskega sedeža poterjenim, pomagajo sè svetom in pomočjo, da bodo mogli pridigati in prebivati v njih okrajinah.

V naslednjem kapiteljnu je blaženi Frančišek dal ministrom dovoljenje brate v Red sprejemati, ter jih je s pismi kardinaljev, z vodilom z apostoljskim pečatom poterjenim poslal v rečene okrajine. Ko so rečeni dostojanstveniki vse

to videli in spoznali njih spričevala, so radovoljno dovolili bratom v njih okrajinah zidati (samostane), prebivati in pridigati. In ko so bratje v tistih krajih tako prebivali in pridigali, mnogi, opazivši njih ponižno in sveto življenje, in slišavši njih jako mile govore, ginljive in serca vnemajoče k ljubezni do Boga in k spokornosti, so prihajali k njim in goreče in ponižno sveto redovno obleko sprejemali.

Videvši blaženi Frančišek rečenega gospoda Ostijskega, vdanost in ljubezen do bratov ga je priserčno ljubil. In ker je po razodenju božjem zvedel, da bo gospod Ostijski postal papež, mu je to večkrat prerokoval v pismih, ketera mu je pisal, kjer mu je dejal: „Oče celega sveta;“ tako namreč mu je pisal: „Častitljivi v Kristusu, Oče celega sveta“.

Čez malo časa potem, po smerti gospoda Honorija papeža, je gospod Ostijski postal papež, po imenu Gregorij deveti, kateri je bil bratov in drugih redovnikov, posebno Kristusovih vbožcev do konca svojega življenja posebni dobrotnik in branitelj, zato se po pravici sodi, da je on sprejet v zbor svetnikov.

LVI. POGLAVJE.

Kako se je gospod Ostijski jokal in spodbudil se nad vboštvom bratov pri kapiteljnu.

Ko je gospod Ostijski prišel h kapiteljnu bratov k sveti Mariji Poreijunkuljski, in v društvu mnogih vojakov in duhovnikov videl spalnico bratov, ter zapazil, kako so bratje ležali na slannicah, podobnih ležišču živinskemu, se je začel pred vsemi močno jokati, rekoč: „Glejte, tu ležijo bratje, mi pa, nesrečni, rabimo toliko nepotrebnih reči! kaj bo z nami?“ In on in vsi drugi so bili jako skesani in spodbujeni.

Sv. Trojica v Slovenskih goricah.

P. E. L.

B. Opis cerkve.

V sledečem hočemo pobožnemu romarju razkazati znamenitosti pri Sv. Trojici ter ga vterditi v pobožnosti in zupanju. Ob enem mu hočemo biti vodnik, da bo prav dobro opravil svojo božjo pot.

Pred vsem je potreben dober namen. Namen, zaradi keterega se podaš na kraj milosti, mora biti čist in priprost. Le tedaj boš uslišan. Varuj se torej, da te ne bo nagibala gola radovednost. Še slabše bi bilo, če bi zapustil dom zoper voljo starišev ali svojih predstojnikov. Otroci in posli, katerim ne dovolijo gospodarji iti na božjo pot, naj iz pokorščine ostanejo doma. To je Bogu mnogo bolj podadljivo. Nespametno je tudi v stiski se brez pomisleka hitro obljubiti kam na božjo pot. Mnogokrat potem ni mogoče, obljube izpolniti. Take obljube naj se storijo pogojno: «Ako bo lahko mogoče, pojdem na božjo pot.» Čist in priprost naj bo torej tvoj namen. Pojdi na kraj milosti, da bi si izprosil potrebne duhovne dobrote, da bi bil rešen pa tudi časnih nesreč in nadlog, ako je tvoji nevmerjoči duši v zveličanje.

Romarska cerkev Sv. Trojice stoji na prijaznem hribčku sredi Slovenskih goric. Po legi se kaže najlepša od severnovzhodne strani, to je s ceste od Sv. Treh Kraljev. Od tod se vidi kaker kraljica, ki ponosno kraljuje nad celo okolico. Od te strani se bližajo romarji tudi s posebnim navdušenjem; dekleta se kaj rade ovenčajo ter pridejo z razvezanimi lasmi, z razprostertimi rokami v hišo božjo.

Glavni dohod do svetišča je od vzhodne strani. Na dveh krajih peljejo tukaj stopnjice k velikim vratam. Dvor pred cerkvijo je lepo obzidan. Kinčata ga dva kamenita kipa, ki predstavljata sv. Roka in sv. Vincencija. Naročila sta ju v čast svojim patronom † fr. Rok Fras in Vincencij Lorbek l. 1902.

Že pročelje naznanja, kedo se časti v tej cerkvi. Nad vhodom je namreč napravljena velika iz kamena izsekana podoba presv. Trojice, nad njo pa trikot z očesom. Ob straneh stojita kipa sv. Janeza Fakunda in sv. Nikolaja Toletinskega iz avguštinskega reda. Vhod stražita dva mogočna, popolnoma enaka zvonika. Na verhu pročelja pa stoji angelj sodnjega dne s trobento.

Notranjost svetišča mogočno povzdiguje pobožnost prihajajočih. Hitro pri vstopu se odpre očem naenkrat vsa veličastna hiša božja. Ladija je samo ena, tako da lahko prezreš z enim pogledom vse altjarje, in vso v romanskem slogu zidano, se slikami pokrito stavbo. Za pobožnega romarja pa bi vender ne bilo spodobno, ako bi se hitro pri vstopu oziral na vse strani. Ne daj se motiti od lepe slikarije. Pojdi marveč najprej naravnost pred veliki altjar. Moli v presv. zakramentu pričujočega trojedinega Boga, ki se skazuje posebno dobrotnega tu pred milostno podobo. Zahvali se priserčno, da si srečno dospel na cilj svojega potovanja. Izpovej goreče želje svojega serca, svoje stiske in nadloge. Še le, ko si zadostil prvi gorečnosti, išči nove hrane za svojo pobožnost. Oglej pred vsem natančneje milostno podobo.

Verni pravijo: Trojiška cerkev so nebesa na zemlji. To pa zato, ker se časti tukaj presvetega Trojica sama. Nad velikim altjarjem imaš pred seboj tri božje osebe, Očeta, Sinu in sv. Duha, na prelepi podobi, ki je poverh še milostna podoba. Tukaj torej vslišuje Bog prosivce kaker na svojem tronu v nebesih ter jih bogato obdaruje z dobrotami. Na sliki Boga Očeta obrača pozornost nase obličje. Nenavadno resno je. Neizprosna pravica in skorej sv. jeza šviga iz ostrega pogleda Očetovega. Pravijo, da človek se slabo vestjo ne more prenašati tega pogleda. Le glej torej pogostoma v obličje Očetovo na milostni podobi. Sv. strah pred grehom te bo vselej spreletel. Oster njegov pogled te zadene povsod, kamerkoli se postaviš v cerkvi. Pomislil naj bi pred to podobo posebno terdovratni grešnik jezo božjo, ki ga čaka in neskončno pravičnost, ki ga bo sodila. Oče derži v desnici žezlo, v levici zemeljsko kroglo. To spominja, da je vstvarila prva božja oseba nebo in zemljo

iz ničesar, da vse vlada in hrani. Njej se nam je torej zahvaliti za življenje, za zdravje, za zemeljske pridelke, za živež in hrano. Njega prosi teh dobrot, ako ti jih manjka. On škerbi za ves svet z neskončno modrostjo in očetovsko ljubeznijo. Nima le imena oč e, ampak je v resnici.

Sliki druge božje osebe je navdana častitljiva prijaznost in miloba. V svoji levici derži velik križ, z desnico kaže na svoje od sulice odperto serce. Spominja te prevelike milosti tvojega odrešenja. Zahvali se tedaj Bogu Sinu, da te je rešil večnega pogubljenja sè svojo smertjo na križu, da ti je zaslužil nebesa, da se še zmirom poteguje za nas pri Očeta. Vbogemu grešniku pa pravi podoba, naj bi iskal milosti v odpertem sercu zveličarjevem. Ono je polno vsmiljenja do vsakega, ki se za teče k njemu.

Tretjo božjo osebo predstavlja golob, ki obdan od nebeških žarkov plava vernikom naproti. Podoba nam pravi, kako rad pride sv. Duh na pomoč sè svojimi milostmi, kako darežljiv je sè svojimi darovi. Sv. Duh deli vsakemu neskončno zasluženje Jezusa Kristusa. On obleče dušo v belo obleko sv. nedolžnosti; on ohrani človeka v milosti božji po sv. zakramentih, ga uči, opominja, svari in nagiba k vsemu dobremu. On nam je torej potreben, da prav uravnamo svoje življenje, da živimo za nebesa, za ketera smo vstvarjeni. Ko torej gledaš, kako ti hiti sv. Duh naproti, ga prosi prav pobožno, naj pride tudi v tvoje serce. — Milostna podoba je delo velike umetnosti. Meri v visokosti skorej 3 m., v širokosti ne celo 2 m.

Nad čudodelno podobo je napravljen velik trikot z očesom na sredi, iz trikota pa izhajajo žarki, na žarkih se vidijo oblaki. Kaj pomeni to?

Ta trikot zè žarki in oblaki predstavlja skrivnost presvete Trojice ter jo nekoliko razlaga.

Trikot kot en predmet s trijemi vogli predočuje enega Boga v treh osebah. Kaker je trikot le en predmet, tako so tri božje osebe enega bistva in ene narave. Kaker so trije koti drug od drugega ločeni, tako so v Bogu tri osebe, Oče, Sin in sv. Duh. Kaker kažejo vogli na različne strani, enako pripisujemo trem bo-

žjim osebam različno delovanje, Očetu stvarjenje, Sinu odrešenje, sv. Duhu posvečenje. En o oko v sredi trikota nam kliče prav živo v spomin temeljno resnico naše sv. vere, da je le en Bog; vajeni smo namreč videti zmirom dve očesi skupaj, a na trikotu gledamo le eno oko. Zmirom odperto oko nas spominaj še posebej, da je Bog vseveden; on vse vidi in ve od vekomaj. Nihče se mu ne more skriti; on je povsod pričujoč.

Žarki in oblaki okoli trikota nam kažejo, kako se razločujeje tri božje osebe. Katekizem pravi: „Tri božje osebe se razločujejo tako med seboj: Oče je sam od sebe od vekomaj; Sin je rojen od Očeta od vekomaj; sv. Duh izhaja zajedno od Očeta in Sinu od vekomaj.“ Pervo božjo osebo, ki je sama od sebe, predočuje trikot. Sinu, ki je rojen od očeta, pomenijo žarki, ki prihajajo iz trikota. Sv. Duha, ki izhaja ob enem iz Očeta in Sinu, pomenijo oblaki na žarkih. Kaker iz sonca pridejo žarki, iz sonca in žarkov pa izhaja toplota, tako izhajajo v našem slučaju iz trikota žarki in oblaki.

Akoravno se nadalje tri božje osebe mej seboj razločujejo, vender je vsaka od vekomaj; Oče je od vekomaj, Sin je od vekomaj, sv. Duh je od vekomaj. Enako vidimo na luči, na žarkih in na toploti: vse nastanejo ob enem. Kaker hitro je luč, zajedno so tudi žarki, zajedno je tudi toplota. Ne moremo reči, da bi bilo eno prej kaker drugo. Tako so tudi božje osebe vse tri enako od vekomaj. Nobena ni prej ali slej. Akoravno pa nastanejo luč in žarki ob enem, vender mora prva biti luč, da morejo žarki biti. Enako je tudi v presv. Trojici prva oseba Oče, druga Sin. Oče je sam od sebe. Sin je rojen od Očeta. Akoravno nastanejo nadalje luč, žarki in toplota od enem, vender moramo toploto na tretje mesto postaviti, ker izhaja iz obeh. Primerno predstavljajo torej oblaki (toplota) sv. Duha, ki je tretja božja oseba in izhaja od Očeta in Sinu.

Ognjeni trikot nam razjasnjuje skrivnost presv. Trojice še v drugem oziru. Ogenj, luč in toplota so tri posebne reči, razločujejo se med seboj, pa vender so najtesneje združene, tako da ena prešinja drugo. To

vidimo najlažje na soncu. V njem je ogenj, luč in toplota popolnoma spojeno. Enako razločujemo tudi v presv. Trojici tri božje osebe Očeta, Sinu in sv. Duha, a te osebe niso ena izvun druge, ampak so popolnoma spojene, ena prešinja drugo. Vsaka božja oseba ima iste božje lastnosti. Vse tri osebe so le eno božje bistvo, kaker je ogenj, luč in toplota le eno naši podobi en trikot.

To je najglobokejša skrivnost presv. Trojice. Razumeti je ne moremo. Toliko pa lahko spoznamo, da nas sv. vera nič ne uči o njej, kar bi bilo pameti nasproti, ali kar bi bilo nemogoče. Sv. strah te mora navdati, ko premišljuješ te skrivnosti. Sè sv. spoštovanjem moli tvojedinega Boga posebno pred milostno podobo, kjer se ti te skrivnosti predstavljajo.

Trikot obdaja mnogo angeljev, ki pojejo čast in slavo presv. Trojici. Enako je tudi na milostni podobi naslikana velika množica angeljev, ki se pa od daleč vsi ne vidijo, ampak le v bližini. Ž njimi se skleni ter izpolnjuj opomin ki stoji napisan visoko nad vso opravo velikega altarja: „In hoc loco TrinVM adora.“ To se pravi: Na tem kraju moli Trojedinega.

(Dalje prih.)

Litanije Jezusovega Serca.

P. B. R.

(Dalje).

13. Serce Jezusovo, kralj in središče vseh serc.

Zgodovina poroča o cesarjih in kraljih, ki so imeli milijone podložnikov. Dosti njih jih ni bilo dobrih, neketeri pa so bili zelo blagi vladarji; izmej najboljših je bil gotovo rimski cesar Tit. Ni bil samo hraber, mogočen, moder mož, temuč je imel tudi blago serce. Sklenil je sam pri sebi, da hoče vsak dan kaj dobrega storiti. Ko se mu ni ponudila za to prilika enega dne, je bil žalosten ter je izrekel zvečer pred svojimi prijatelji res Tita vredne besede: „Prijatelji,“

je dejal, „dan sem zgubil“. Zato mu je rimski narod dal častni priimek: ljubezen in radost človeškega rodu. Tu in tam se dobi v zgodovini še kak vladar, ki je bil res pravi oče svojih podložnikov, pravi oče domovine. Ali za takega kralja, ki ti hočem sedaj zanj povedati, cenjeni bravec, ne ve občna zgodovina. Leta je kralj vseh kraljev, pri čiger samem imenu že serca hitreje bijejo — Jezus Kristus, čiger Serce se imenuje: kralj in središče vseh serc.

Trojno treba pomniti pri tem novem klicu: 1.) se imenuje Serce Jezusovo kralj, 2.) kralj serc, in sicer 3.) vseh serc.

Serce Jezusovo je tedaj pred vsem kraljevo serce. Beseda kralj, kajne, pomenja človeka, po dostojanstvu nad druge ljudi vzvišenega. Če imenuje sv. cerkev Serce Jezusovo kralja mej serci, hoče s tem reči, da je Gospodovo Serce najplemenitejše, najboljše mej vsemi serci. Da je temu res tako, spričuje celo življenje Gospodovo; boljšega serca od njegovega ni bilo in ga ne bo. Torej je Jezusovo Serce res kraljevo serce. — Kedor je pa kralj, ta mora imeti tudi kraljestvo. Če je Jezusovo Serce kralj mej serci, mora imeti tudi kraljestvo; in res ima kraljestvo presv. Serce. S perva je bilo to kraljestvo neznatno. Jožef, Marija in neketere sv. duše so se ga oklenile. Ali s časom se je kraljestvo Gospodovega Serca razširilo. Presv. Serce je tako postalo središče za milijone in milijone serc, ki so se zbirala okolu njega, je postalo kralj neštevilnih serc. Prav to je nekaj čudežnega. Napoleon si je tudi priboril cesarstvo. H koncu svojega življenja, ki ga je sklenil v pregnanstvu, pa je svojemu prijatelju generalu Bertrandu enkrat rekel lete znamenite besede: «Jezus Kristus hoče ljubezen ljudi, in kar hoče, leto dobiva. To mi je dokaz, da je Bog. Aleksander Veliki, Cezar, Hanibal, Ludovik XIV., kakšni nadarjeni možje so bili! Ali vstanoviti kraljestvo ljubezni se jim ni posrečilo; svet so si osvojili, ne pa človeških serc. Največi čudež je kraljestvo Kristusovo — kraljestvo ljubezni. Najbolj čudovito pa je to, da jih je milijone, ki imajo Jezusa za svojega kralja, pa ga niso nikedar videli sè svojimi očmi, nikedar sami čuli govoriti. Jaz sem jih sicer tisoče navdušil, da so šli za me v smert, pa sem moral biti vedno mej njimi»

sam, osebno sem jih moral navduševati. Res, nekako čarodajno moč sem imel nad svojimi vojaki. Ali te moči nisem imel, da bi ovekovečil v srcih svojcev ljubezen do mene. — Kje so moji prijatelji? Skoro vsi so me zapustili, pozabili na me. To je osoda velikega Napoleona. Kakšen prepad mej mojo nesrečo in večnim kraljestvom Kristusovim! Kristusa oznanjujejo, molijo, ljubijo po celem svetu. Akoravno je vmerl še vedno živi.» — Da, Kristus še živi in vsi živimo v njem in po njem. Kaker je sonce središče nebesnih svetov, ki se sučejo okrog njega, tako je kraljevo Serce Odrešenika sveta središče naših src. Njegova modrost nas vodi, njegova ljubezen nas ogreva in poživlja, njegova moč nas priklepa nanj, njegovi smo, njegovi hočemo ostati.

Slednjič je Serce Jezusovo kralj in središče vseh src.

Če se podložniki spuntajo zoper pravega kralja, ostanejo venderle še njegovi podložniki; kralj ima pravico do njih, njegovi so. Glej, dragi bravec, Kristus, kajne, je naš Bog; dalje nas je odkupil za ceno svoje kervi večnega pogubljenja; on je torej naš kralj in gospod, ima natorno, prirojeno in pridobljeno pravico do nas vseh, njegovi smo in to vsi brez izjeme — tudi tisti, ki so ga zavergli; zato kliče sv. cerkev po pravici, da je njegovo Serce kralj in središče vseh src, dobrih in hudobnih, pokornih in nepokornih, zakaj vsa so njegova lastnina.

Blagoslovljen, blagoslovljena, zmiraj!

Da se v popravo angeljevega pozdravljenja ne vtepo nove napake, se nam zdi potrebno še enkrat posebej zaterditi, kako se ima beseda „blagoslovljen, blagoslovljena“ po naše prav povdarjati, namreč ne, kaker hočejo in delajo neketeri gospodje: „blagoslólvljen, blagoslólvljena“, temuč: „blagoslovljén, blagoslovljéna“. Jezikoslovje kaže namreč, da se v nedoločniku in sedanjiku prav povdarja na končnici: „blagoslovítí, blagoslovím“, torej kaker: „govorítí, govorím; posvetítí, posvetím; ponovítí, ponovím; podučítí, podučím; spokorítí, spokorím; spremenítí, spremením, zapustítí, zapustím itd. Ti glagoli pa imajo v deležniku: „govorjèn, govorjéna; posvečèn, posvečéna; ponovljèn, ponovljéna; podučèn, podučéna; spokorjèn, spokorjéna; žapuščèn, žapuščéna itd. Iz teh primerov smemo

sè vso gotovostjo sklepati, da se mora reči tudi: „blagoslovljen, blagoslovljena“. V resnici se tako povdarja tudi v ruščini. —

V slavoslovje smo postavili namestu „vselej“ besedico „zmiraj“. „Vselej“ pomeni namreč toliko kakor „pri vsaki priliki“, torej nekaj preterganega; slavo Bogu pa želimo nepretergano, in to pomeni „zmirom“, ali, kakor smo zadržan lepšega glasu po navadni vsakdanji izreki zapisali: „zmiraj“.

Prporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo č. p. Metodij Poljanšek, mašnik 1. reda sv. Frančiška, † 25. avgusta t. l. v Kamniku, po mnogoletni, težki bolezni, v 73. letu svojega življenja; č. p. Inocencij Koprivec, mašnik 1. reda sv. Frančiška, † 10. septembra t. l. v Novem mestu, v 57. letu svojega življenja; rajni udje 3. reda skupščine goriške: Marijana (Frančiška) Pahor iz Vertojbe, Katarina (Frančiška) Mužič iz Mirna, Elizabeta (Marija) Jegončič iz Gorenjega polja, Frančišek (Jožef) iz Št. Andreža, Terezija (Neža) Pirih iz Kanala, Lucija (Frančiška) Pičulin iz Ravnice, Uršula (Marija Antonija) Rusjan iz Podgore, Ana (Magdalena) Škerbec iz Rifemberka, Neža (Marija) Medved iz Čepovana, Katarina (Elizabeta) Ternovec iz Gergarja; biljanske: Katarina Simšič, Jožefa Simšič.

Dalje se priporočajo v pobožno molitev: Fr. L. sebe in vse potoške tretjerednike; U. F., da bi ji Bog dal ljubo zdravje; Fr. L. iz B. pri R. svojo ženo v dober namen; A. Z. za rešenje iz nevarne bolezni; br. Fr., da bi zgubljen denar nazaj dobil na priprošnjo sv. Antona in sv. Jožefa; A. J. sebe in neko posebno zadevo, zlasti nekega mladeniča; neka oseba za stanovitnost v dobrem in vredno prejemanje sv. zakramentov; A. Z. za pomoč v telesnih potrebah in vdanost v voljo božjo.

Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: E. K. presv. Sercu Jezusovemu, Mariji Materi Milosti in vernim dušam v vcih za veliko pomoč v bolezni in mnogo prejetih milosti; Fr. L. Materi božji in sv. Antonu za ozdravljenje gerla; A. K., kapelan pri Sv. R. v Sl. g. sv. Antonu Pad. za njegovo mogočno priprošnjo v velevažni zavedi. (Dalje prik.)